

KORAK PETI

Na osnovu popunjene prijave i navedenih podataka, kontrolno tijelo (koje se nalazi na listi Europske komisije) proizvođaču dostavlja cjenovnu ponudu za prijavljenu vrstu proizvodnje (biljna ili stočarska), preradu i certifikaciju. Pri tome je važno naglasiti da proizvođač mora biti svjestan da li se certifikacija odnosi samo na domaće tržište ili uključuje i izvoz u druge zemlje. Nakon razmatranja ponude, ako proizvođač prihvati uslove kontrolnog tijela, sklapa se ugovor. Potpisivanjem ugovora i dobijanjem evidencijskog broja započinje **prelazni period** (*period konverzije*), što znači da proizvođač ulazi u sistem organske proizvodnje. Ovaj period je neophodan za prelazak s konvencionalne na organsku proizvodnju, a njegovo trajanje varira – ovisno o vrsti proizvodnje, stanju parcela, objekata i drugih faktora. Standardno traje od jedne do tri godine, uz mogućnost skraćenja.

KORAK ŠESTI

Proizvođač je obavezan da svoju proizvodnju obavlja u skladu sa propisima o organskoj proizvodnji. Sredstva koja se koriste (za zaštitu i ishranu bilja, čišćenje, dezinfekciju, dodaci u ishrani i sl.) moraju biti dozvoljena za upotrebu u organskoj proizvodnji. Proizvođač svake godine obavještava Kontrolno tijelo o proizvodnji koju planira, vodi **evidenciju-dnevnik rada** o proizvodnji u skladu sa uputstvom Kontrolnog tijela (evidentira podatke o nabavci sjemena/rasada/sadnog materijala, upotrebi sredstava za ishranu i zaštitu bilja, vremenu žetve, berbe, prerade itd.), omogućava Kontrolnom tijelu pristup prostorijama-objektima, proizvodnim jedinicama, evidencijama koju vodi o organskoj proizvodnji. Održava se prva kontrola koja ima za cilj ocijeniti usaglašenost proizvodnje sa propisima o organskoj proizvodnji.

KORAK SEDMI

Nakon što je sve usaglašeno, Kontrolno tijelo izdaje **certifikat** i proizvođač može da počne da označava svoje proizvode u skladu sa odobrenim statusom. Postupak certifikacije se obnavlja na godišnjem nivou. Kontrolno tijelo odobri certifikaciju proizvodnje (biljna ili stočarska) i preradu. Proizvođač je u obavezi da nakon toga, ukoliko se radi o certifikovanoj preradi, dostavi izgled etikete koju odobrava Kontrolno tijelo na kojoj treba da stoji logo-oznaka Kontrolnog tijela koje je izvršilo kontrolu i certifikaciju organske proizvodnje.

Za detaljne informacije molimo vas kontaktirajte:

**Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede
i šumarstva – Sektor za poljoprivredu i prehrambenu
industriju**

Hamdije Čemerlića br. 2, 71000 Sarajevo
Tel: +387 33 726-584; Fax: +387 33 726-669
E-mail: info@fmpvs.gov.ba

TRANZICIJA KA ZELENOJ I ZDRAVOJ
PROIZVODNJI HRANE U BOSNI I HERCEGOVINI

**KAKO POSTATI ORGANSKI PROIZVOĐAČ?
PRVI KORACI ZA PROIZVOĐAČE**

 greenhealthybih@iamb.it
 www.facebook.com/greenhealthybih

ZNATE LI ŠTA JE ORGANSKA PROIZVODNJA?

Organska proizvodnja je način proizvodnje poljoprivrednih i drugih proizvoda primjenom proizvodnih pravila za organsku proizvodnju u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u skladu sa odredbama Zakona o organskoj poljoprivrednoj proizvodnji i podzakonskih akata donesenih na osnovu njega, čija je uloga da održi i poboljša zdravlje zemljišta, biljaka, životinja, ljudi i planete Zemlje u cjelosti. To je proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda primjenom metoda organske proizvodnje, odnosno proizvodnje koja **isključuje** upotrebu sintetičkih mineralnih đubriva i sredstava za zaštitu bilja, hormona rasta, vještačkih aroma i boja, aditiva i sl. U organskoj proizvodnji je **zabranjena** upotreba genetički modificiranih organizama (GMO). Dobivanje kvalitetnih i sigurnih proizvoda, unapređenje i zaštita okoliša te očuvanje zdravlja proizvođača i potrošača temeljni su ciljevi organske proizvodnje.

U našoj zemlji je odomaćen naziv „*organski proizvod*” za svaki proizvod bez obzira na koncept proizvodnje, odnosno da li se radi o domaćem-konvencionalnom, organskom ili tradicionalnom načinu proizvodnje, što nije ispravno. Također, vrlo često se dešava da sami proizvođači nisu dovoljno upoznati sa propisima, pa svoju proizvodnju koju obavljaju bez mineralnih

đubriva, sredstava za zaštitu bilja i sl. označavaju kao organsku, biološku, ekološku ili skraćenicama bio, eko, organik, a da za to nemaju valjani certifikat izdat od strane kontrolnog tijela. Takav certifikat je rezultat **detaljne kontrole** provedene od strane nadležne institucije.

Poljoprivredni proizvođači trebaju steći osnovna znanja o zemljištu kao najvažnijem resursu, vrstama đubriva i metodama đubrenja, plodoredu, agrotehnici pojedinih kultura, mehanizaciji, združivanju usjeva, njegovanju i zaštiti od bolesti i štetočina, kao i o adekvatnim načinima suzbijanja korova. Kako se sve više razvija svijest potrošača za kupovinom kvalitetnih zdravstveno ispravih proizvoda, proizvođači se okreću ovoj vrsti proizvodnje, a stimulans su im i mjere podrške koje dobijaju od strane Vladinih institucija, odnosno Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Organskom proizvodnjom mali proizvođači su u prednosti, jer u odnosu na konvencionalne, svom proizvodu obezbjeđuju **dodatnu vrijednost** kroz višu cijenu, proizvod može da im poboljša kućni budžet, a u većini slučajeva obezbijedi i egzistenciju, plasirajući ga na tržište putem raznih sajmova, određenih manifestacija, restorana, marketa, ali i kroz sve više aktivne turističke ture, kroz seoska-ruralna područja koja gostima nude zanimljivu i u nekim dijelovima neistraženu prirodnu ljepotu, uz gastro ponudu organskih ali i domaćih, tradicionalnih proizvoda. Uspostavljanje modela organske proizvodnje nije nimalo lak i jednostavan zadatak, iziskuje puno rada, pažnje i predanosti poslu - odnosno proizvodnji.

Koraci za uključivanje u sistem

ORGANSKE PROIZVODNJE

KORAK PRVI

Upoznavanje proizvođača sa **Zakonom i podzakonskim aktima iz oblasti organske proizvodnje**.

KORAK DRUGI

Da bi neko postao organski proizvođač potrebno je da ima **razvijenu svijest** o očuvanju i unapređenju životne sredine, donese odluku za bavljenje organskom proizvodnjom, odluči koja vrsta proizvodnje ga interesuje i da zna kojim resursima raspolaže, kako bi na vrijeme riješio određene nedostatke (ako ih ima) npr. izbor vrste i sorte, mehanizacija, navodnjavanje i sl.

KORAK TREĆI

Kada potencijalni proizvođač odluči da će da se bavi organskom proizvodnjom, potrebno je da stupi u kontakt sa **Kontrolnim tijelom** koje je ovlašteno od Evropske komisije i čiji je rad odobren u Bosni i Hercegovini.

KORAK ČETVRTI

Nakon toga, proizvođač popunjava **prijavu** za kontrolu i certifikaciju u organskoj proizvodnji.